

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122202262
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122202262.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobkyne P. A., Z.. XX.XX.XXXX, B. F. X, XXX XX X., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Konanie o určenie, že úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy č. 4109078686 zo dňa 21.9.2011 je bezúročný a bez poplatkov, zastavuje.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v úverovej zmluve č. 4109078686 zo dňa 21.9.2011 v znení: „Neoddeliteľnou súčasťou tejto Úverovej zmluvy (ďalej iba „ÚZ“) sú Úverové podmienky (ďalej iba „ÚP“) spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej iba „Spoločnosť“). Dolupodpísaný klient svojim podpisom potvrdzuje, že prevzal ÚP s kódom ITH211, je s nimi oboznámený, sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami. Klient ďalej potvrdzuje pravdivosť prehlásení uvedených pred textom úverových podmienok.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. 4109078686, zo dňa 21.09.2011, v znení:

„Spoločnosť a klient podpísmi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú

c) dohodu o zrážkach zo mzdy, to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v ÚP.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalovanému nárok na náhradu trov konania v časti určenia, že úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy č. 4109078686 zo dňa 21.9.2011 je bezúročný a bez poplatkov, nepriznáva.

V. Žalobkyni nárok na náhradu trov konania v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na súde dňa 03.03.2022 domáhala, aby súd určil, že úver poskytnutý na základe Úverovej zmluvy č. 4109078686, zo dňa 21.09.2011, je bezúročný a bez poplatkov. Zároveň sa domáhala určenia, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. 4109078686, zo dňa 21.09.2011, v znení: „Neoddeliteľnou súčasťou tejto Úverovej zmluvy (ďalej iba „ÚZ“) sú Úverové podmienky (ďalej iba „ÚP“) spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej iba „Spoločnosť“). Dolupodpísaný klient svojim podpisom potvrdzuje, že prevzal ÚP s kódom ITH211, je

s nimi oboznámený, sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami. Klient ďalej potvrdzuje pravdivosť prehlásení uvedených pred textom úverových podmienok“ a zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. 4109078686, zo dňa 21.09.2011, v znení: „Spoločnosť a klient podpísmi na tejto zmluve zároveň“ uzatvárajú c) dohodu o zrážkach zo mzdy, to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v ÚP“ sú neprijateľné zmluvne podmienky.

2. Žalobu odôvodnila tým, že zmluva neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je v zmluve uvedený od 31,7 % do 33,3 %. Uvedenie RPMN v podobe percentuálneho rozpätia hornej a dolnej hranice nemôže spĺňať zákonnú požiadavku presnosti a jednoznačnosti výšky RPMN. Hodnota RPMN sa vypočítava zo vzorca na výpočet RPMN a jeho výsledkom je jediný správny a presný údaj, ktorý však v predmetnej Zmluve absentuje. Zmluva neobsahuje ani transparentné a jednoznačné uvedenie všetkých predpokladov, ktoré by mali byť použité na výpočet RPMN. V Zmluve je tiež uvedená nesprávne celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vo výške 3 769,20 eura. Vzhľadom na dobu splácania 60 mesiacov a výšku mesačnej splátky 65,32 eura, predstavuje celková čiastka správne sumu 3 919,20 eura (60 x 65,32 eura = 3 919,20 eura). Keďže Zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a j/ ZoSÚ, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

3. Ďalej uviedla, že zmluvná podmienka „Neoddeliteľnou súčasťou tejto Úverovej zmluvy (ďalej iba „ÚZ“) sú Úverové podmienky (ďalej iba „ÚP“) spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej iba „Spoločnosť“). Dolupodpísaný klient svojim podpisom potvrdzuje, že prevzal ÚP s kódom ITH211, je s nimi oboznámený, sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami. Klient ďalej potvrdzuje pravdivosť prehlásení uvedených pred textom úverových podmienok“ je neprijateľná z dôvodu, že v rozpore s požiadavkou dobrej viery zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa. Uvedenou zmluvnou podmienkou sa na spotrebiteľa v rozpore s § 53 ods. 4 písm. l) OZ neprijateľne prenáša dôkazné bremeno, ktoré má podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, niesť účastník konania, a to v otázke oboznámenia sa s úverovými podmienkami. Z uvedených dôvodov je takéto dojednanie neprijateľné, pretože si tým zhoršuje svoje zmluvné postavenie ako to predpokladá § 54 ods. 1 OZ v súvislosti s § 52 ods. 2 a § 39 OZ. Navyše, nejde o jej individuálne dojednanie a ide o stav podľa § 53 ods. 2 OZ. O neprijateľnosti obdobnej zmluvnej podmienky, vo vzťahu k inému dodávateľovi rozhodol Okresný súd Kežmarok, rozsudkom, sp. zn. 9C/2/2014, zo dňa 16.09.2015. Zmluva obsahuje ďalšiu neprijateľnú zmluvnú podmienku, v znení: „Spoločnosť a klient podpísmi na tejto zmluve zároveň“ uzatvárajú c) dohodu o zrážkach zo mzdy, to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v ÚP.“ Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je priamo včlenená do podmienok spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Takéto zmluvné dojednanie vytvára hrubú nerovnováhu medzi stranami zmluvy, v neprospech spotrebiteľa, pričom spotrebiteľovi hrozí, že aplikáciou predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy mu dôjde k vzniku priamej majetkovej škody vo forme mesačnej zrážky zo mzdy. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy totiž nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Závažnosť a dopady aplikácie dohody o zrážkach zo mzdy na spotrebiteľa sú tak nepriaznivé, že si vyžadujú osobitné dojednanie a nie zakomponovanie dohody o zrážkach zo mzdy do úverových podmienok spotrebiteľskej zmluvy tak, aby unikli pozornosti spotrebiteľa, čo už mnohokrát judikovali aj sudy SR.

4. Žalovaný vo vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že žalobkyňa podala dňa 25.01.2022 žalobu o určenie bezúročnosti a bez poplatkovosti úverovej zmluvy č. 4109078686 uzatvorenej so žalovaným dňa 21.9.2011 a o určenie neprijateľnosti úverových zmluvných podmienok. Konanie je vedené aktuálne pred Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 16Csp/17/2022. uvedenom konaní žalovaný uznal nárok žalobcu v celom rozsahu a navrhol rozhodnúť rozsudkom pre uznanie. Následne žalobca podal dňa 01.02.2022 totožnú žalobu, ktorou sa rovnako domáha určenia bezúročnosti a bez poplatkovosti úverovej zmluvy č. 4109078686 uzatvorenej so žalovaným dňa 21.9.2011 a určenia neprijateľnosti úverových zmluvných podmienok. Žalovaný preto zastáva názor, že v danom spore je nevyhnutné aplikovať prekážku litispendencie skôr začatého konania vedeného pod sp.zn. 16Csp/17/2022.

5. Žalobkyňa podaním zo dňa 20.05.2022 zobrala späť žalobu o určenie, že úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy č. 4109078686 zo dňa 21.9.2011 je bezúročný a bez poplatkov

6. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

7. Žalobkyňa a žalovaný uzatvorili dňa 21.09.2011, zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 4109078686 (ďalej aj ako „Zmluva“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 2.000,- eur, ktorý sa zaviazala žalobkyňa vrátiť 60 mesačných splátkach po 65,32 eura.

8. V zmluve a to v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. je uvedené:

„Neoddeliteľnou súčasťou tejto Úverovej zmluvy (ďalej iba „ÚZ“) sú Úverové podmienky (ďalej iba „ÚP“) spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej iba „Spoločnosť“). Dolupodpísaný klient svojim podpisom potvrdzuje, že prevzal ÚP s kódom ITH211, je s nimi oboznámený, sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami. Klient ďalej potvrdzuje pravdivosť prehlásení uvedených pred textom úverových podmienok“

9. V zmluve a to v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., je uvedené:

„Spoločnosť a klient podpísmi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú c) dohodu o zrážkach zo mzdy, to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v ÚP.“

10. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

11. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného od 01.07.2011 do 29.02.2012 (ďalej len ako „OZ“), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti..

12. Podľa § 53 ods. 1,2,3,5 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 3 ods.1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

15. Podľa § 298 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť

vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

16. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

17. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

18. Podľa § 226 CSP, právoplatnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť rozhodnutia. Podľa § 228 ods. 1 CSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

19. Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

20. Podľa § 159 CSP, začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

21. Ustanovenie § 159 CSP vyjadruje prekážku súdneho konania - litispendenciu - ktorá bráni tomu, aby prebiehalo na súde iné súdne konanie v tej istej veci. Táto prekážka vzniká, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Litispendencia je procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistí, alebo kedy táto prekážka vznikla. V takomto prípade vždy konanie zastaví.

22. Súd pri preskúmaní procesných podmienok zistil prekážku prebiehajúceho iného konania 16Csp/17/2022 v časti určenia, že úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy č. 4109078686 zo dňa 21.9.2011 je bezúročný a bez poplatkov o tej istej veci. V danom prípade je splnená podmienka totožnosti strán, predmetu sporu, ako aj skutkových okolností, od ktorých žalobkyňa odvodzuje svoje právo. V čase rozhodnutia súdu navyše konanie bolo právoplatne skončené, a preto je daná prekážka rozhodnutej veci v časti určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Súd preto konanie v tejto časti zastavil.

23. Vo zvyšnej časti má súd za to, že nie je daná prekážka začatej veci a ani rozsúdenej veci, keďže v tejto veci sa jedná o iné zmluvné podmienky, aké boli uplatnené v konaní 16Csp/17/2022.

24. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je vo zvyšnej časti dôvodná.

25. Uzavretú zmluvu súd považoval za zmluvu spotrebiteľskú, keďže žalovaný ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalobkyni ako fyzickej osobe, ktorý nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z formy a obsahu zmluvy, je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalovaný už pripravený a dopisoval do nich iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobkyne, ktorá obsah zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť, ani neovplyvnila. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné.

26. Žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok

27. Súd sa v prvom rade zaoberal naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok a vychádzajúc z ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, je potrebné konštatovať, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobcovi ako spotrebiteľovi na ich určení, a to bez toho, aby žalobca musel tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo z vyššie uvedených zákonných ustanovení, najmä z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2013, sp. zn. 1Co/237/2013). Súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove

zo dňa 26.10.2017, sp. zn. 18Co/120/2017, ktorý pripustil, že spotrebiteľ sa má možnosť domáhať určenia neprijateľnej podmienky. Taktiež podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 23. januára 2017, sp. zn. 6 Ndc 20/2016 právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes. A nakoniec podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná.

28. „Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C. s. p. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem“. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018).

29. Súd následne skúmal, či napadnuté zmluvné podmienky sú neprijateľné. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá, alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Po preskúmaní podmienok súd dospel k záveru, že napadnuté zmluvné podmienky sú neprijateľné zmluvné podmienky.

30. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku „Neoddeliteľnou súčasťou tejto Úverovej zmluvy (ďalej iba „ÚZ“) sú Úverové podmienky (ďalej iba „ÚP“) spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej iba „Spoločnosť“). Dolupodpísaný klient svojim podpisom potvrdzuje, že prevzal ÚP s kódom ITH211, je s nimi oboznámený, sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami. Klient ďalej potvrdzuje pravdivosť prehlásení uvedených pred textom úverových podmienok“ tak dôvod neprijateľnosti zmluvnej podmienky súd videl v tom, že žalovaný týmto ustanovením prenáša na žalobkyňu dôkazné bremeno v otázke oboznámenia sa s esenciálnymi informáciami podstatnými pre posúdenie vhodnosti zmluvy. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. l) OZ, ktorá má za následok, že na spotrebiteľa je de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia sa s úverovými podmienkami. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde. Navyše v predmetnej zmluve je zmluvná podmienka výrazne menším písmom ako podstatné časti zmluvy čo nepochybne zvyšuje riziko, že malému písmu spotrebiteľ neprípisuje tak dôležitý význam ako iným častiam zmluvy. Táto zmluvná podmienka zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, a preto bola vyhlásená za neprijateľnú.

31. Za neprijateľnú považoval súd aj zmluvnú podmienku: „Spoločnosť a klient podpísmi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú c) dohodu o zrážkach zo mzdy, to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v ÚP.“ Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná a jej prijatie sa nedalo oddeliť od zmluvy samotnej. V zmysle uvedenej dohody bol spotrebiteľ povinný kedykoľvek v platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly nárokov uplatnených veriteľom a bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi siahnúť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných zmluvných podmienok a tým spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa

32. Zákonodarca na vyššie uvedené skutočnosti prihliadol a novelou zákona č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.5.2014 bol zavedený zákaz zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech

predávajúceho alebo inej osoby, okrem prípadov, ak táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny. V dôvodovej správe uviedol, že „Dohoda o zrážkach zo mzdy alebo iných príjmov spotrebiteľa umožňuje, aby platiteľ mzdy alebo iných príjmov spotrebiteľa vyplácal časť týchto platieb priamo predávajúcemu momentom, kedy mu je táto dohoda predložená. Všeobecná úprava v Občianskom zákonníku nevyžaduje schválenie súdom, stačí iba jednostranný úkon zo strany predávajúceho. Vytvára sa tým výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto je žiaduce, aby tento inštitút nemohol byť používaný bez prísnejšej úpravy v prospech spotrebiteľa. Je potrebné, aby o uzavretí takejto dohody (či už ako osobitnej zmluvy alebo ako zmluvného dojednanja) spotrebiteľ mohol rozhodnúť a prípadne ju odmietnuť. Vyžaduje sa, že predávajúci, ktorý koná v rámci zákonom uložennej povinnosti dodržiavať riadnu odbornú starostlivosť, upozorní spotrebiteľa na toto ustanovenie, príp. poskytne jeho výklad, tak, aby spotrebiteľ vedel urobiť uvážené rozhodnutie.“

33. Súd preto žalobe aj v časti dohody o zrážkach zo mzdy vyhovel.

34. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, v spojení s § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania v časti určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov, keďže podala v tej časti žalobu, napriek tomu, že si rovnaký nárok uplatnila už v konaní 16Csp/17/2022, a preto je povinná v tejto časti nahradiť trovy konania žalovanému. Vo zvyšnej časti bola úspešná, a preto jej vznikol nárok na náhradu trov konania. Napriek vyššie uvedenému súd žalobkyni a ani žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.. Za dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, považoval súd skutočnosť, že žalovaný sa dopustil nekalého konania, keď do zmluvy naformuloval zmluvné podmienky, ktoré museli byť súdmi vyhlásené za neprijateľné a zároveň v zmluve absentovali zákonné náležitosti, ktoré viedli k tomu, že úver bol určený za bezúročný a bez poplatkov. Bolo by preto nespravodlivé ak by žalobkyňa musela hradiť žalovanému v tejto časti trovy konania. Súd nepriznal ani žalobkyni nárok na náhradu trov konania z dôvodu toho, že žalobkyňa si mala neprijateľnosť zmluvných podmienok uplatniť už v konaní 16Csp/17/2022. Takýmto nehospodárnym rozdelením a uplatňovaním neprijateľnosti zmluvných podmienok vo viacerých konaniach, ide zo strany žalobkyne iba o umelé navyšovanie trov, ktorému nie je možné poskytnúť právnu ochranu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a každá zo strán dostala jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci

(zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).